

Conny van den Top (29) is boerin. Niet de vrouw van een boer, maar zélf veehouder. Samen met haar moeder en zussen zorgt ze voor een sprankelend bedrijf in Lunteren (Gld). De derde generatie Van den Top op dit bedrijf. Een generatie topvrouwen.

Toen oma van den Top 25 jaar geleden aan haar kleindochter vroeg: 'wat wil je later worden?' antwoordde de kleine Conny resoluut: 'Boer!'. Geen boerin, maar boer. Pas toen ze naar de HAS ging, kwamen de twijfels. Of het allemaal wel kon, ook financieel gezien. Of ze niet beter een andere opleiding en een ander vak kon kiezen. Maar eenmaal van school was ze er snel uit. "Ik ging thuis aan de slag. Na een paar maanden zei ik na het melken tegen mijn vader: we kunnen wel in maatschap gaan. Dit is wat is wil."

Stoer

En zo werd Conny van den Top veehouder. Het bedrijf telt 50 melkkoeien en 5.000 scharrelkippen. Boerin noemt ze zichzelf nu. "Sommige mensen vinden dat ik agrarisch onder-

“Ik ben trots op m

nemer moet zeggen, of boer. Maar meestal zeg ik: ik ben boerin. Dat klinkt stoer, vind ik. Ik ben trots op mijn vak.” Toch liep het allemaal anders dan gepland. Vlak nadat de maatschap een feit was, kreeg haar vader tijdens een operatie een hersenbloeding. Hij revalideerde en leek er weer bovenop te komen, maar twee jaar later overleefde hij een tweede hersenbloeding niet. Ineens stonden Conny en haar moeder er alleen voor op de boerderij. Ineens moest ze ook zelf alle beslissingen nemen. “Ik ben nog steeds heel blij dat ik toen de keuze al had gemaakt om boerin te worden. Nu moet ik er echt voor gaan, dacht ik toen. Het was niet altijd makkelijk. Maar je kunt beter gruwelijk op je bek gaan en zélf beslissen dan iemand anders laten beslissen. Daar leer je niks van.”

Top-uitjes

Helemaal alleen staat Conny er niet voor. Moeder Truus, met wie ze nu in maatschap is, zorgt meestal voor de kippen. En voor het huishouden, want daar houdt Conny helemaal niet van. Ook haar vier zussen en zwagers zijn nogal eens op de boerderij te vinden en springen zonodig bij.

“Wij zussen zijn heel trots op Conny,” zegt jongste zus Jantine

(27). Zij heeft haar eigen bedrijf op de boerderij gevestigd. Ze is grafisch ontwerper, maar daarbij organiseert ze schilderworkshops en andere ‘top-uitjes’ op de boerderij. Ook zus Elma heeft een eigen bedrijf met activiteiten op de boerderij, zoals de oosterse gevechtskunst Tai Chi in de wei of een boerensafari in een landrover. Af en toe geeft Conny een rondleiding op het bedrijf, of melkles aan een groep klanten van Jantine. Samen bedenken ze steeds weer nieuwe activiteiten, zoals een boerinnentest of ‘pimp my cow’. “Af en toe moet ik wel rekening houden met de activiteiten van mijn zussen. Als er hier een groep is, kan ik natuurlijk niet de put gaan mixen. Maar verder vind ik het alleen maar mooi om mensen te laten zien hoe het gaat op een boerderij. En je spreekt nog eens andere mensen.”

Brute kracht

Voorheen deed Conny al het landwerk zelf, maar tegenwoordig komt de loonwerker voor mest injecteren, mais zaaien en hakselen en gras inkuilen. Maisland bemesten, ploegen en zaaiklaar maken doet ze zelf, net als maaien, schudden en wiersen.

Het komt zelden voor, maar af en toe vraagt ze de buurman

FOTO'S: VOERMANS VAN BREE

kan het al prachtig vinden dat je zo'n klein maiszaadje in de grond stopt, en dat dat dan uitgroeit tot zo'n grote plant. Of als een hele goeie koe een vaarskalfje krijgt, die ik dan opfok en twee jaar later zelf kan melken. Of als de koeien voor het eerst naar buiten gaan, of als de kippenschuur helemaal schoon is en er komen nieuwe hennen." Zelfs het invullen van de papierwinkel voor de hectaretoeslag van Brussel vindt ze niet erg. "Het hoort erbij. Dat is het mooie van boeren, dat je dat er allemaal bij hebt."

ijn vak"

om hulp. "Soms heb je gewoon brute kracht nodig, bijvoorbeeld als er een koe met melkziekte uit de box moet. Je kunt er omheen draaien, maar als vrouw mis je soms de kracht. Dan kun je wel zelf gaan trekken en sjorren, maar ik heb gemerkt dat ik om mijn rug en schouders moet denken." Om toch zoveel mogelijk zelf te doen, heeft ze een shoveltje gekocht om zware dingen mee te tillen of te verplaatsen. Heel sporadisch vraagt er nog iemand naar 'de baas', maar over het algemeen voelt Conny zich als bedrijfshoofd serieus genomen door collega-boeren, en ook door vertegenwoordigers. "Als ze me niet serieus nemen, dan ga ik naar een ander. Ik moet er een goed gevoel bij hebben. Ik denk dat vrouwen dat nog belangrijker vinden dan mannen." Mocht er ooit een programma 'boerin zoekt man' komen, dan gaat Conny daar zeker niet aan mee doen. "Ik moet er niet aan denken zeg, met drie man in de melkput. Ik zoek iemand die bij mij past, niet bij mijn bedrijf. Maar als iemand de boerderij niks zou vinden, dan vindt hij mij ook niks."

Vrijheid

Conny geniet elke dag weer van haar vak. Van het bezig zijn in de natuur, en van de wisseling van de seizoenen. "Ik

Alleen op zondagavond, als iedereen voor de buis gaat hangen en zij weer de melkstal in moet, dan baalt ze wel eens. "Zeven dagen per week twee keer per dag melken, dat is best een belasting," geeft ze toe. "Maar de rest van de dag heb je een onwijze vrijheid. Vanmiddag pas ik op m'n neefje, dat zou nooit kunnen als ik gewoon een baan van veertig uur had. Ik werk misschien wel zestig of zeventig uur per week. Dat lijkt veel, maar ik ben altijd thuis. Er kan altijd van alles tussendoor."

Voor vakantie maakt ze zelden tijd. "Een paar keer per jaar een weekendje weg. Ik ben niet zo'n vakantiemens. Je hoeft mij echt niet twee weken op een camping in Zuid-Frankrijk te stoppen."

Melkrobot

Conny is van plan nog lang boerin te blijven. "Het verveelt me niet. Sterker nog: ik ga het met de jaren steeds leuker vinden. Dus over twintig jaar ben ik nog steeds boerin. Hier, op deze plek, want daar ben ik aan gehecht." De komende jaren wil Conny het bedrijf graag overnemen van haar moeder. En als het even kan, komt er een nieuwe stal mét robot. "Ik ben eigenlijk veel te chaotisch om twee keer per dag op vaste tijden te melken," verklaart ze. "En dan komt er in die stal ook een skybox voor groepen," vult Jantine aan.

Op haar kamer heeft Conny een foto van opa Van den Top, die op zittend op een krukje een koe melkt, met de hand. Ernaast een foto van haar vader met de melkmachine. "Het zou toch prachtig zijn als daarnaast een foto zou komen van mij, dat ik naast de melkrobot sta. Dan is het plaatje compleet." ←

Conny van den Top (links) heeft in maatschap met haar moeder Truus (midden) een bedrijf met melkvee en legkippen in Lunteren. Zus Jantine (rechts) organiseert 'topuitjes' op de boerderij.